

УДК 355.58

Журавель М.О.¹, Лазуткін М.І.², Журавель С.М.³

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² канд. техн. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

³ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ДІЙ ПІДРОЗДІЛІВ ОРС ЦЗ ПІД ЧАС ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НС, ПОВ'ЯЗАНИХ З ДТП ТА ІНШИМИ НЕБЕЗПЕЧНИМИ ПОДІЯМИ

Дорожньо-транспортна пригода (далі – ДТП) – це ситуація, що виникла у процесі руху транспортних засобів і викликала загибель або поранення людей та пошкодження транспортних засобів. Наслідки такої ситуації зумовлюють тяжкі травми постраждалих та їх блокування у деформованих транспортних засобах, виникнення вторинних факторів ураження (займання, роз-лив пально-мастильних матеріалів та небезпечних речовин), винос

(потрапляння) пошкоджених транспортних засобів, травмованих людей та вантажу у важкодоступні місця.

ДТП характеризується необхідністю екстреного реагування, використання спеціальних засобів, негайного надання медичної допомоги постраждалим під час їх вилучення з деформованих транспортних засобів, постійного підтримання взаємодії з відповідними підрозділами, в окремих випадках ліквідації забруднень, організації підвищених заходів безпеки рятувальників при проведенні робіт.

Аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи (далі – АРІНР) у разі ДТП включають:

- розвідку та оцінку обстановки;
- запобігання вторинним чинникам;
- стабілізацію транспортного засобу;
- відключення акумуляторної батареї;
- організацію доступу до постраждалих;
- деблокування постраждалих;
- надання до медичної допомоги постраждалим;
- вилучення постраждалих з пошкодженого транспортного засобу;
- евакуацію постраждалих та передання їх бригадам екстреної медичної

допомоги.

У разі ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (далі – НС) (небезпечних подій), пов'язаних з ДТП, на підрозділи Оперативно-рятувальних служб цивільного захисту (далі – ОРС ЦЗ) покладаються завдання з рятування постраждалих та усунення загрози вторинних факторів ураження (ліквідація пожеж, локалізація дії небезпечних речовин, ліквідація загрози обвалу пошкоджених конструкцій тощо).

З прибуттям підрозділу ОРС ЦЗ на місце події проводиться обмеження руху транспортних засобів на автодорозі біля місця виникнення дорожньо-транспортної пригоди, розвідка, під час якої визначаються тип і стан аварійних транспортних засобів, положення і стан постраждалих, виявляється наявність або загроза виникнення вторинних факторів ураження.

Під час проведення оцінки обстановки, що склалася внаслідок ДТП, оглядається місце проведення АРІНР та визначаються шляхи забезпечення безпеки рятувальників під час їх виконання, проводиться оцінка складності та обсягів АРІНР, можливостей залучених сил та засобів щодо їх виконання, впливу на виконання завдань метеоумов, часу доби та пори року.

Визначаються необхідні сили, засоби та способи дій, надається інформація керівнику підрозділу ОРС ЦЗ через систему оперативно-чергової служби, організується взаємодія з відповідними підрозділами з питань

установлення режимів руху транспорту для безпечного проведення рятувальних робіт, надання до медичної, екстреної медичної допомоги та евакуації постраждалих.

Керівник підрозділу визначає завдання особовому складу, доводить заходи безпеки під час виконання робіт, установлює межі робочих зон, технологію виконання робіт, розподіляє обов'язки між особовим складом, визначає порядок приведення в готовність засобів рятування та інструменту, призначає безпечні місця доступу до аварійного транспортного засобу і постраждалих, місця для безпечної стоянки транспортних засобів свого підрозділу, складування уламків і вантажу для усунення перешкод проведенню робіт, ставить завдання медперсоналу.

Роботи з деблокування постраждалих необхідно починати тільки після стабілізації ушкодженого транспортного засобу і вантажу, що перевозився, та закріплення інших нестійких об'єктів, які становлять небезпеку для особового складу під час проведення АРІНР.

У разі деблокування постраждалих необхідно використовувати іскробезпечне обладнання.

Рятування людей організовується шляхом пріоритетного виконання робіт із забезпечення доступу до постраждалих з тяжкими травмами, першочергового проведення робіт щодо зниження дії вторинних факторів.

У разі якщо медичний персонал ще не прибув, а існує загроза життю чи здоров'ю постраждалих, рішення щодо вилучення постраждалих приймає керівник підрозділу, що проводить АРІНР.

Рішення про припинення аварійно-рятувальних робіт з ліквідації наслідків ДТП приймається керівником робіт з ліквідації наслідків ДТП після евакуації всіх постраждалих та усунення загрози ураження вторинними факторами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Настанова з експлуатації транспортних засобів в органах та підрозділах ДСНС України [Електронний ресурс] – [Чинний від 2013-06-27. : станом на 27.06.2013 р. – К. : ДСНС України, 2013]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0432388-13>.

2. Статут дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту [Електронний ресурс] – Чинний від 2018-07-27. : станом на 27.07.2018 р. – К. : МВС України, 2018. – 33 с. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0801-18>.